

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

до проекту Закону України “Про внесення змін до деяких законів України щодо звітування в рамках залучення міжнародної фінансової допомоги”

I. Визначення проблеми

Відповідно до Закону України “Про захист інтересів суб’єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни” юридичних осіб, крім тих, яких наділено бюджетними повноваженнями згідно із законодавством, на період воєнного стану та стану війни звільнено від обов’язку подавати фінансову звітність, забезпечувати проведення аудиторської перевірки фінансової звітності та відповідно оприлюднювати фінансову звітність разом з аудиторським звітом.

Запровадження цих норм зумовлено тим, що в умовах воєнного стану інформацією, яка міститься в оприлюдненій підприємствами разом з аудиторським висновком фінансовій звітності, можуть скористатись країни-агресори з метою відслідковування видів продукції, що випускається стратегічними підприємствами, ланцюгів поставок такої продукції, адрес контрагентів таких підприємств тощо.

Також виникла суттєва загроза втрати фінансової інформації внаслідок того, що частина підприємств, яких безпосередньо було залучено до реалізації певних проектів і здійснення заходів в умовах воєнного стану, може опинитись на непідконтрольній території або втратити первинні документи, що унеможливить звітування підприємств та перевірку аудиторами фінансово-господарської діяльності цих підприємств.

На сьогодні в рамках спільної роботи міжнародних партнерів, керівництва держави та Міністерства фінансів України вдалося досягти низки домовленостей щодо надання фінансової допомоги Україні шляхом залучення значних ресурсів від міжнародних фінансових організацій, донорських установ та держав-партнерів, що потребує належного обліку, звітування та аудиту використання коштів такої фінансової допомоги.

Крім того, згідно із Законом України “Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність” на період дії воєнного стану, а також протягом шести місяців після його припинення або скасування суб’єкти аудиторської діяльності можуть не надавати згоди на проведення перевірок з контролю якості аудиторських послуг, відповідно існує ризик погіршення системи контролю якості аудиторських послуг та непідтримання її рівня згідно з вимогами міжнародних стандартів аудиту.

У зв’язку з тим виконання суб’єктами аудиторської діяльності, які не пройшли черговий контроль якості аудиторських послуг та/або відстеження виконання обов’язкових рекомендацій за результатами перевірки з контролю якості, завдань з обов’язкового аудиту та інших обов’язкових завдань для суб’єктів господарювання (державних та комунальних підприємств,

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [3FAA9288358EC0030400000065FC2E00F6F4B300](#)

Підписувач [Марченко Сергій Михайлович](#)

Дійсний з [03.03.2023 13:04:40](#) по [03.03.2025 13:04:40](#)

Міністерство фінансів України

41040-06-5/8004 від 24.03.2023

підприємств, що становлять суспільний інтерес), які під час війни вже використовують та будуть використовувати в подальшому залучені кошти міжнародної підтримки, несе ризик неякісного надання послуг, а відтак ненадання належного рівня впевненості в інформації, розкритій у фінансовій звітності цих суб'єктів господарювання.

Отже, постала необхідність у внесенні змін до законів України “Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни” та “Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність”.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	-	+
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання	+	-
У тому числі суб'єкти малого підприємництва	-	+

Врегулювання зазначеного питання не може бути здійснено за допомогою: ринкових механізмів, оскільки це питання регулюється виключно нормативно-правовими актами;

чинних регуляторних актів, оскільки в них відповідних норм немає.

II. Цілі державного регулювання

Ціллю державного регулювання є:

встановлення норми щодо подання юридичними особами, які прямо або опосередковано мають у розпорядженні, отримують та використовують кошти міжнародної допомоги, фінансової звітності, аудиторських звітів та будь-яких інших документів Міністерству фінансів України;

створення Міністерством фінансів України автоматизованої інформаційної системи для забезпечення прийняття такої звітності та інших документів щодо використання цих коштів від цих юридичних осіб;

встановлення вимоги щодо подання суб'єктами аудиторської діяльності, які згідно із законодавством мають право надавати юридичним особам, які прямо або опосередковано мають у розпорядженні, отримують та використовують кошти міжнародної допомоги, аудиторські послуги з обов'язкового аудиту фінансової звітності та/або з виконання інших обов'язкових завдань з перевірки використання цих коштів, Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю інформації про надання таких послуг;

удосконалення положень щодо контролю якості аудиторських послуг, зокрема проведення інших перевірок суб'єктів аудиторської діяльності, які надають юридичним особам, які прямо або опосередковано мають у розпорядженні, отримують та використовують кошти міжнародної допомоги,

аудиторські послуги з обов'язкового аудиту фінансової звітності та/або з виконання інших обов'язкових завдань з перевірки використання таких коштів.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Альтернативні способи досягнення цілей державного регулювання:

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Залишити без змін
Альтернатива 2	Прийняти закон

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні, оскільки збереження існуючого стану не забезпечить досягнення цілей державного регулювання і не забезпечить вирішення проблеми	Відсутні
Альтернатива 2	Наявні, оскільки прийняття законопроекту дасть змогу: забезпечити досягнення цілей державного регулювання, що повною мірою відповідає потребам у вирішенні проблеми; забезпечить ефективне та прозоре використання коштів фінансової допомоги, отриманої від міжнародних фінансових організацій, донорських установ та держав-партнерів для підтримки процесу відновлення та реконструкції в Україні	Відсутні, оскільки розробка, погодження та прийняття регуляторного акта здійснюється посадовими особами відповідних державних органів в межах їхньої компетенції, що не потребує додаткових витрат бюджету на додаткову оплату праці відповідних спеціалістів. Також створення автоматизованої інформаційної системи прийняття фінансової звітності та/або іншої звітної інформації разом зі звітом суб'єкта аудиторської діяльності та будь-яких інших документів від юридичних осіб, які прямо або опосередковано мають у розпорядженні, отримують та використовують кошти, що надаються міжнародними фінансовими організаціями, здійснюватиметься у межах бюджетних призначень Міністерству фінансів України

Проект Закону не розповсюджується на сферу інтересів громадян.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	-	78*	-		
Питома вага групи у загальній вазі кількості, відсотків	x	100	x	x	100

*За даними Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності, опублікованого на сайті Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю (https://www.apob.org.ua/?page_id=4787) станом на 28.02.2023 кількість суб'єктів аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, становить 214 одиниць, у тому числі суб'єктів аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес, – 78 одиниць.

Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають проводити обов'язковий аудит підприємств, що становлять суспільний інтерес, які, урахувавши вимоги статті 23 Закону України “Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність” в частині внутрішньої організації суб'єктів аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит, умовно можна віднести до середніх підприємств.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні	Відсутні
Альтернатива 2	Проходження суб'єктами аудиторської діяльності перевірки з контролю якості аудиторських послуг дозволить продовжити надавати такими суб'єктами аудиторської діяльності послуги з обов'язкового аудиту фінансової звітності, в тому числі юридичним особам, які прямо або опосередковано мають у розпорядженні, отримують та використовують кошти міжнародної допомоги, та юридичним особам, які виготовляють продукцію, виконують роботи, надають послуги за рахунок цих коштів, та отримувати більше доходу порівняно з іншими видами аудиторських послуг	Відсутні

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	1	Не дозволяє досягнути поставлених цілей державного регулювання, оскільки не забезпечується вирішення проблеми
Альтернатива 2	4	Дозволяє досягнути поставлених цілей, зокрема, забезпечить ефективність системи регулювання аудиторської діяльності, підтримання рівня системи контролю якості аудиторських послуг згідно з вимогами міжнародних стандартів аудиту, унеможливить надання неякісних аудиторських послуг, підвищить рівень прозорості використання коштів, що надаються міжнародними фінансовими організаціями, що зі свого боку сприятиме позитивному іміджу України

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	Відсутні	Відсутні	Є найгіршою з альтернатив, оскільки не забезпечує досягнення цілей державного регулювання
Альтернатива 2	<p>Для держави: забезпечення ефективного та прозорого використання коштів фінансової допомоги, отриманої від міжнародних фінансових організацій</p> <p>Для суб'єктів господарювання: підвищення рівня довіри до діяльності аудиторів та аудиторських компаній,</p>	<p>Для держави: реалізація не потребуватиме додаткових витратків з державного та/або місцевого бюджетів та здійснюватиметься у межах бюджетних призначень Міністерству фінансів України</p> <p>Для суб'єктів господарювання: реалізація не потребує додаткових витрат</p>	Є найбільш оптимальною серед запропонованих альтернатив, оскільки дає змогу повністю досягнути поставлених цілей державного регулювання

	що підтверджуватиметься шляхом проходження суб'єктами аудиторської діяльності відповідних перевірок, що дозволить суб'єктам аудиторської діяльності, які пройшли таку перевірку, продовжувати надання послуг з обов'язкового аудиту фінансової звітності та отримувати додатковий дохід		
--	---	--	--

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

1. Механізм дії регуляторного акта

Основним механізмом для розв'язання визначеної проблеми є прийняття регуляторного акта та фактична реалізація його положень.

Прийняття регуляторного акта сприятиме забезпеченню ефективного та прозорого використання коштів фінансової допомоги, отриманої від міжнародних фінансових організацій, донорських установ та держав-партнерів для підтримки процесу відновлення та реконструкції в Україні.

2. Організаційні заходи впровадження регуляторного акта в дію.

Для впровадження регуляторного акта необхідно забезпечити інформування громадськості про вимоги регуляторного акта шляхом його оприлюднення на офіційному вебсайті Міністерства фінансів України.

Ризику впливу зовнішніх факторів на дію регуляторного акта немає.

Досягнення цілей не передбачає додаткових організаційних заходів.

Можлива шкода у разі очікуваних наслідків дії акта не прогнозується.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація регуляторного акта не потребуватиме додаткових видатків з державного та/або місцевого бюджетів та здійснюватиметься у межах бюджетних призначень Міністерству фінансів України.

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу в діючому органі).

Регуляторний акт не стосується підприємств, що є представниками мікро- та малого підприємництва. Відповідно Тест малого підприємництва (М-Тест) згідно з додатком 4 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта не проводився.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Термін набрання чинності регуляторним актом – з дня, наступного за днем його офіційного опублікування.

Строк дії акта – постійно.

Строк дії акта може бути обмежено лише втратою чинності Законом.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта:

Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів, пов'язаних з дією акта, – не передбачається.

Дія регуляторного акта поширюється на суб'єктів аудиторської діяльності, зокрема, які включені до розділу IV Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності.

Показниками результативності дії регуляторного акта є:

кількість суб'єктів аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит;

кількість суб'єктів аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит підприємств, що становлять суспільний інтерес;

кількість суб'єктів аудиторської діяльності, які мають право надавати послуги з обов'язкового аудиту фінансової звітності юридичним особам, які прямо або опосередковано мають у розпорядженні, отримують та використовують кошти міжнародної фінансової допомоги, та пройшли іншу перевірку;

кількість суб'єктів аудиторської діяльності, які фактично надали послуги з обов'язкового аудиту фінансової звітності юридичним особам, які прямо або опосередковано мають у розпорядженні, отримують та використовують кошти міжнародної фінансової допомоги;

кількість запланованих та проведених перевірок суб'єктів аудиторської діяльності;

кількість суб'єктів аудиторської діяльності, які пройшли перевірки;

кількість суб'єктів аудиторської діяльності, які пройшли перевірки з обов'язковими рекомендаціями;

Рівень поінформованості суб'єктів господарювання щодо основних положень регуляторного акта – високий.

Проект акта розміщено на офіційному вебсайті Міністерства фінансів України (<https://mof.gov.ua/>).

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта проводитиметься шляхом статистичного методу.

Базове відстеження результативності регуляторного акта проводитиметься з дня прийняття регуляторного акта.

Повторне відстеження здійснюватиметься через рік, але не пізніше двох років з дня прийняття регуляторного акта.

Періодичне відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься раз на три роки, починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта.

У разі встановлення за результатами відстеження неврегульованих та проблемних питань буде розглядатись можливість їх розв'язання шляхом внесення відповідних змін.

Міністр фінансів України

Сергій МАРЧЕНКО